

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURA GENERALA
INTRARE 16038 - 09. SFP. 2016

Nr. X/35744/PIIS/ 06.09.2016

Exemplarul nr. 1

KNP

Către
Avocatul Poporului
Strada Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

12.07

Urmare a Raportului de vizită formulat ca urmare a vizitei efectuate la Penitenciarul Iași în datele de 14 și 15 Iulie 2016, de către reprezentanți ai instituției dumneavoastră, precizăm următoarele:

1. Prin adresa nr. 44743/DSDRP/12.07.2016, a cărei fotocopy v-o înaintăm, s-a dispus transferul unui număr de 38 deținuți din Penitenciarul Iași.

Transferul s-a datorat faptului că aceștia, în perioada zilelor de 11-12.07.2016 au desfășurat acțiuni de participare directă la violență și distrugere a sistemelor de siguranță, respectiv a grătilor de la ferestre, prin folosirea de obiecte de mobilier din camera de detenție (scaune, bucăți din fier rezultate din distrugerea paturilor), astfel punând în pericol siguranța locului de deținere și a personalului de serviciu, împiedicând desfășurarea programului zilnic.

Toate aceste evenimente au ajuns la apogeu în seara de 12.07.2016, după mai multe încercări ale personalului de a stabili un dialog, cu persoanele în cauză cât și cu celelalte persoane care se aflau în camerele implicate, în scopul renunțării la violențe.

Mai mult, cu ocazia sosirii personalului, la anumite camere de deținere, au aruncat cu diferite obiecte (cioburi de sticlă, scaune din fier, bucăți din lemn rezultate din distrugerea meselor din dotare, bucăți din fier rezultate de la paturi) în direcția angajaților, punând în pericol grav viața și integritatea fizică a acestora. Toate aceste aspecte au dus la transferarea celor 38 deținuți implicați în toate unitățile penitenciare având drept scop dispersarea elementelor generatoare de revoltă în mediul penitenciar care escaladau de la un moment la altul;

Precizăm că funcționarii publici cu statut special ai penitenciarului, precum și forțele de sprijin ale jandarmeriei au folosit mijloacele de imobilizare prevăzute de actele normative în vigoare pentru înlăturarea stării de pericol și restabilirea ordinii și disciplinei în conformitate cu legislația în vigoare, precum și a actelor subsecvente care reglementează activitatea specifică.

Mobilizarea forțelor de ordine s-a efectuat în conformitate cu art. 15 din Legea nr. 254/2013, cu Protocolul de cooperare dintre MAI-MJ nr. S118788/724/2010 și cu procedurile comune anexe la respectivul protocol.

Forțele de securitate mobilizate din exterior au fost Inspectoratul Județean de Jandarmi și Inspectoratul Județean de Poliție.

2. Nu a fost tras la răspundere niciun deținut, pentru informațiile furnizate în cadrul discuțiilor purtate cu reprezentanții instituției Avocatului Poporului.

De asemenea, nu au fost întocmite rapoarte de incident deținuților pentru informațiile furnizate reprezentanților instituției respective, ci doar pentru actele de instigare la violență și pentru actele de violență.

De asemenea, nu au fost aplicate tratamente inumane sau degradante și nu au fost prejudiciați în nici un fel deținuții care au purtat discuții cu reprezentanții menționați.

3. În ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de detenție, precizăm că la data de 22.08.2016 s-a solicitat Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor să aprobe eliminarea celui de-al 3-lea nivel de paturi din camerele de detenție din cadrul secțiilor E1, E3, E4, E5 și E6, acest fapt conducând la eliminarea unui număr de 310 paturi.

Periodic se formulează propuneri de transfer.

În decursul anului 2013, în afara propunerilor de transfer întocmite lunar și ori de câte ori s-a impus, prin adresa nr. 21534/ SDRP/29.04.2013, s-a propus transferul unui număr de 752 deținuți clasificați la regim de maximă siguranță, regim închis, regim deschis, pe fondul supraaglomerării și a riscului de a nu respecta capacitatea legală de deținere și normele minime obligatorii de cazare.

Argumentul principal adus în susținerea respectivei propuneri a fost faptul că la nivelul Penitenciarului Iași, capacitatea legală de cazare era de 769 deținuți, iar numărul de deținuți de la momentul respectiv, de 1521, aspect ce contravine Ordinului Ministrului Justiției nr. 433/2010 și conduce la stări conflictuale frecvente între deținuți, facilitând posibilitatea producerii evenimentelor negative.

Ca răspuns la solicitarea noastră, prin adresa ANP nr. 48928/24.05.2013 s-a precizat că toate unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor se confruntă cu fenomenul de supraaglomerare, iar recomandarea a fost aceea de a continua cu propunerile periodice de transfer, cu respectarea Deciziei 487/13.08.2008, în consecință, nefiind aprobat transferul solicitat.

Ca măsuri luate în vederea decongestionării, în anul 2014, în afara propunerilor de transfer întocmite lunar către Administrația Națională a Penitenciarelor, au mai fost efectuate **propuneri de transfer pentru 330 deținuți** clasificați la toate regimurile de executare.

Cu privire la supraaglomerare, precizăm că în anul 2015, în afara propunerilor de transfer întocmite periodic, în data de 10.03.2015 s-a propus transferul unui număr de 56 deținuți clasificați la regim închis și a fost aprobat transferul pentru 12 deținuți.

În data de 24.03.2015 s-a propus transferul unui număr de 33 deținuți clasificați la regim închis și a fost aprobat transferul pentru 6 deținuți.

Cu atât mai mult, la data de 16.06.2015, s-a propus transferul a 102 deținuți - regim închis și a fost aprobat transferul pentru 55 deținuți.

În data de 17.08.2015 s-a propus transferul unui număr de 128 deținuți clasificați la regim deschis, închis și maximă siguranță și nu a fost aprobat.

La data de 19.08.2015 s-a propus transferul unui număr de 764 deținuți clasificați la regim de maximă siguranță, regim închis și regim deschis.

Solicitarea s-a efectuat în vederea redistribuirii deținuților la alte unități penitenciare, întrucât la nivelul Penitenciarului Iași, capacitatea legală de cazare era de 730 deținuți, iar efectivul de deținuți de 1494 la data de 14.08.2015 (și de 1496 la data de 31.08.2015), aspect ce contravenea Ordinului Ministrului Justiției nr. 433/2010 și conduce la stări conflictuale frecvente între persoanele condamnate, facilitând posibilitatea producerii evenimentelor negative și câștigarea cauzelor aflate pe rolul CEDO care se fondează pe nerespectarea condițiilor minime de detenție.

Prin adresa nr. 49940/DSDRP/07.09.2015 ni s-a comunicat că solicitarea va fi avută în vedere la formularea propunerilor de transfer, de către Serviciul Evidență Deținuți și Transfer.

În data de 14.01.2016 s-a propus transferul unui număr de 674 deținuți clasificați la regim deschis, închis, maximă siguranță, motivat tot de depășirea capacității legale de cazare.

Precizăm că prin adresa nr. 17295/DSDRP/27.01.2016, ni s-a comunicat că s-a luat act de aspectele semnalate în nota de transfer și se va dispune, după caz, cu privire la eventualele transferuri viitoare.

În data de 01.02.2016 s-a propus transferul unui număr de 27 deținuți clasificați la regim de maximă siguranță și nu a fost aprobat.

În data de 17.03.2016 s-a propus transferul unui număr de 49 deținuți, prin adresa nr. X/63079/17.03.2016 și nu s-a aprobat.

Cu atât mai mult, în vederea remedierii problemei supraaglomerării s-a propus edificarea, în sensul construirii, a unui nou pavilion de detenție, cu o capacitate de 536 locuri, prin notele nr. X/22865/SDRP/ 13.04.2016.

Prin nota nr. X/23708/06.04.2016 s-a propus transferul unui număr de 27 deținuți clasificați la regim deschis (26 deținuți au primit aviz favorabil din partea comisiei instituite la nivelul penitenciarului) și au fost primite aprobări pentru 24 deținuți, conform adresei nr. 30563/15.04.2016.

În data de 20.04.2016, prin nota nr. X/25150 s-a propus transferul unui număr de 786 deținuți clasificați la regim de maximă siguranță, închis și deschis și înlăturarea celui de-al 3-lea rând de paturi din cadrul Pavilionului A de detenție (secțiile E1, E3, E4, E5, E6) iar forul superior ne-a comunicat faptul că face eforturi deosebite pentru asigurarea patului individual fiecărui deținut, toate unitățile confruntându-se cu fenomenul supraaglomerării și că propunerea noastră va fi avută în vedere la eventualele transferuri viitoare la Penitenciarul Iași.

Precizăm faptul că efectivul existent a depășit capacitatea de cazare conform Ordinului Ministrului Justiției nr. 433/2010, nu și numărul paturilor instalate, astfel încât fiecare deținut a beneficiat și beneficiază de pat propriu disponibil.

Prin nota nr. X/28142/25.05.2016, am solicitat transferul unui număr de 61 deținuți clasificați la regim închis și 7 deținuți clasificați la regim deschis și nu s-a aprobat.

La data de 25.07.2016 s-a propus transferul unui număr de 138 deținuți clasificați la regim închis (136 rămași în urma discutării în comisie) și prin adresa nr. 49305/18.08.2016 s-a aprobat transferul a 122 deținuți.

În data de 21.07.2016 am propus transferul unui număr de 57 deținuți clasificați la regim de maximă siguranță (55 rămași în urma discutării în cadrul comisiei) și prin adresa nr. 45669/28.07.2016 s-a aprobat transferul a 43 deținuți.

Ca urmare a sentințelor penale pronunțate de către Judecătoria Iași prin care au fost admise contestațiile unor persoane condamnate referitoare la încălcarea condițiilor minime obligatorii și prin care s-a dispus obligarea administrației locului de detenție să asigure acestor persoane spațiul minim obligatoriu prevăzut în Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/C/2010, s-a dispus cazarea acestora la o cameră de detenție astfel încât să se respecte spațiul menționat aferent regimului de executare, supraaglomerând în acest fel celelalte camere de detenție.

Problema supraaglomerării spațiilor de detenție care îngreunează condițiile de cazare, dar care nu poate fi apreciată ca o expunere la tratamente inumane, este una cunoscută la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, este una la nivel național, iar soluționarea acesteia nu va putea fi rezolvată decât în timp, prin realizarea de investiții pentru creșterea capacității de cazare și nu prin măsuri aflate la îndemâna administrației Penitenciarului Iași, măsuri la care administrația să fie obligată printr-o hotărâre a instanței.

4.- asistența medicală, la cerere, se acordă în baza unui program de consultații aprobat și în funcție de personalul medical; astfel în anul 2016 au fost acordate aproximativ 30.000 de consultații medicale la cerere, 6500 consultații medicale la transfer/ tranzit, 500 consultații medicale deținuților nou-depuși/ liberați, în situația în care în conformitate cu prevederile Contractului cadru pentru acordarea asistenței medicale primare, 1 medic de medicină generală poate acorda 21 consultații pe zi. În unitatea noastră numărul de consultații zilnice acordate de medic este în medie de 80;

- gradul de ocupare al statului de organizare cu personal medical cu studii superioare este 25%;
- gradul de ocupare al statului de organizare cu asistenți medicali MG cu studii medii este 27%;

- asistența medicală primară se acordă cu dificultate, în anul 2016 au fost programați pentru examene de specialitate aproximativ 7500 de deținuți;
- acțiunile de dezinfecție și deratizare se efectuează în conformitate cu prevederile OMS 119/2014, adică 1 dezinfecție trimestrial și 1 deratizare semestrial; acțiunile de dezinfecție se realizează și suplimentar, atunci când este sesizată prezența insectelor;
- pentru dezinfecția suprafețelor, a pavimentelor și grupurilor sanitare asistentul de igienă distribuie periodic supraveghetorului de pe secție, substanțe dezinfectante.

Menționăm că toate aceste activități, de dezinfecție și dezinfecție nu înlocuiesc curățenia zilnică care trebuie efectuată de fiecare deținut în parte. Având în vedere cele mai sus precizate apreciem că starea de igienă se datorează exclusiv modului defectuos în care deținuții înțeleg să mențină/păstreze igiena personală și colectivă cât și numărului mare de deținuți transferați - tranzitați. Art. 81, litera d) din Legea nr. 254/2013 prevede că deținuții au obligația " să respecte regulile de igienă individuală și colectivă în camera de deținere și în alte spații comune".

5. Achiziționarea unui mijloc de transport propriu, care să asigure accesul persoanelor private de libertate la asistență medicală acordată în afara unității penitenciare

Penitenciarul Iași deține autodube și 1 autosanitară destinată transportului deținuților la cabinetele medicale cu o capacitate cuprinsă între 5 și 36 locuri.

Unitatea are în vedere achiziționarea a încă unei autosanitare dotate corespunzător, în vederea suplimentării, în cursul anului următor.

6. Îmbunătățirea condițiilor de detenție, dotarea tuturor camerelor cu paturi și saltele noi, precum și cu mobilierul necesar pentru servirea mesei și păstrarea bunurilor și obiectelor personale; igienizarea și dotarea băilor cu mobilierul și utilitățile necesare; suplimentarea instalațiilor de dus

În funcție de bugetul alocat se iau măsuri, în permanență, de îmbunătățire a condițiilor de detenție, pe toate direcțiile, cu precădere a spațiilor de cazare.

Penitenciarul Iași deține 3 pavilioane de detenție cu următoarele secții:

- Pavilion detenție – Corp A: E1, E3, E4, E5, E6;
- Pavilion detenție – Corp B: E7, E8, E9;
- Pavilion multifuncțional – Corp D: E10, E11.

Începând cu trimestrul III/2015, în limita fondurilor alocate pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, în unitate se desfășoară un proces permanent de reparare a camerelor destinate cazării deținuților.

Până în prezent au fost îmbunătățite condițiile de detenție după cum urmează:

- Pentru camerele din cadrul secției E6, la care s-au efectuat:
 - decopertarea pereților prin îndepărtarea straturilor de zugrăveală și a tencuielii deteriorate parțial;
 - tencuieli cu mortar de ciment și var;
 - finaje glet – 2 straturi;
 - zugrăveli cu var pastă – 2 straturi;
 - demolarea igheabului din mozaic și reconstruirea zidului despărțitor din grupul sanitar;
 - refacerea întregii rețele de canalizare din cameră (sifon pardoseală, conductă PVC coloctoare de la 3 chiuvete, conductă scurgere, coturi etc.);
 - refacerea instalației electrice (înlocuire corpuri de iluminat, prize, întrerupătoare);
 - refacerea șapei prin turnarea șapei de egalizare, cu o grosime de 8 cm, peste care s-a executat hidroizolația cu mastic și carton bituminat;
 - placarea pereților din grupul sanitar (inclusiv zidul despărțitor) cu faianță;
 - montarea placilor de gresie pe pardoseala din grupul sanitar;
 - montarea ușilor metalice, bazine wc, 3 chiuvete inox, 3 robineteți, 3 oglinzi, robineteți trecere, în grupul sanitar;
 - confecționarea și montarea ferestrei cu tâmplărie lemn și geam floată cu grosimea de 4 mm;

- confecționarea și montarea rafturilor pentru încăperile tip-debara aferente camerelor de detenție din OSB;
- recondiționare paturi (înlocuire șezut cu tablă griro și alte elemente metalice, sudură, vopsitori);
- înlocuire saltele vechi cu altele noi;
- vopsitorii cu email alchidic pe uși, calorifere, ferestre, grilaje.

Aceleași lucrări au fost efectuate și pentru 50% din camerele din cadrul secției E5.

Pentru toate grupurile sanitare aferente camerelor de detenție din Pavilion detenție – Corp A au fost confecționate (la atelierul unității) și montate uși metalice.

➤ Pentru camerele din cadrul secției E8, la care s-au efectuat:

- docopertare pereți, tavan, hol, grup sanitar până la placa de beton;
- tencuială cu mortar de ciment și var;
- îndreptarea pereților și tavanului cu MP 75 și Euroglet;
- înlocuirea ferestrei vechi cu alta nouă, metalică, cu geam antiefracție și refacerea glafului;
- refacerea instalației electrice (înlocuire corpuri de iluminat, prize, întrerupătoare);
- decaparea pardoselii din grupul sanitar și turnarea unei șape;
- montare instalație scurgere;
- placarea pereților din grupul sanitar cu faianță;
- montarea plăcilor de gresie în grupul sanitar;
- confecționarea unei etajere din beton și placarea cu faianță;
- înlocuit instalație sanitară cu alta nouă (conducte, fitting-uri, robineti PPR apă rece pentru chiuveta de inox, robineti PPR apă caldă și rece pentru duș etc.);
- recondiționat și vopsit rafturi metalice pentru cuierul din hol, gratie aerisire grup sanitar, suport TV;
- vopsitorii ușă grup sanitar, țevi, calorifer, gratii fereastră;
- înlocuire paturi cu altele noi, metalice, prevăzute cu sertar individual destinat depozitării bunurilor personale, în partea inferioară a paturilor;
- confecționare la atelierul unității și montare ansamblu masă cu 2 scaune încastrate în pardoseală
- înlocuit saltele vechi cu altele noi cu husă, din spumă poliuretanică ignifugă.

Aceleași lucrări au fost efectuate și pentru aproximativ 50% din camerele din cadrul secției E7. De asemenea au fost demarate lucrările la nivelul secției E9.

În ceea ce privește asigurarea mobilierului și a cazarmamentului precizăm că până în prezent:

- S-au achiziționat 1275 saltele din spumă poliuretanică ignifugă cu husă, 2581 cearșafuri, 2025 fețe de pernă, 1347 pături și 646 perne din spumă poliuretanică ignifugă cu husă;
- S-au confecționat la atelierul unității suport TV pentru toate camerele de detenție;
- S-au achiziționat 168 seturi de paturi (1 set - 2 paturi) prevăzute cu sertare individuale, atașate în partea inferioară a setului astfel încât să fie utilizat spațiul din camera de detenție cât mai eficient;

Precizăm că în viitorul apropiat urmează să mai fie achiziționate încă 32 seturi.

- S-au confecționat câte 1 ansamblu masă cu 2 scaune pentru fiecare cameră din cadrul secției E8 și pentru aproximativ 50% din camerele din cadrul secției E7.

Referitor la condițiile de igienă precizăm:

- îmbăierea efectivelor s-a efectuat, după programele stabilite la nivelul unității;
- săptămânal s-a asigurat spălătul efectelor personale la spălătoria unității;
- săptămânal s-a distribuit prin asistentul de igienă pastilele dezinfectante (clorigene);
- lunar sunt distribuite pentru curățenia spațiilor materiale de resort, în limita fondurilor disponibile;
- lunar, în limita fondurilor disponibile, s-au distribuit materiale de igienă personală;
- trimestrial, conform prevederilor legale, s-a efectuat câte o acțiune de dezinfecție a spațiilor și suplimentar o dezinfecție a bagajelor individuale de la magazia unității;

- semestrial, conform prevederilor legale, s-a efectuat câte o acțiune de deratizare;
- anual se efectuează o acțiune de igienizare a spațiilor prin zugrăveli, vopsitorii etc.

Având în vedere cele mai sus precizate apreciem că starea de igienă se datorează exclusiv modului defectuos în care deținuții înțeleg să mențină/păstreze igiena personală și colectivă cât și volumului mare de deținuți lanseferati - tranzitați. Art. 81, litera d) din Legea nr. 254/2013 prevede că deținuții au obligația " să respecte regulile de igienă individuală și colectivă în camera de deținere și în alte spații comune".

În ceea ce privește dotarea grupurilor sanitare cu mobilier menționăm că normele în vigoare nu prevăd dotarea acestora cu elemente de mobilier ci doar .

În privința utilităților menționăm că toate grupurile sanitare aferente camerelor de detenție sunt racordate la instalație de canalizare și apă rece potabilă. Grupurile sanitare aferente camerelor din Pavilion detenție – Corp B și Pavilion multifuncțional – Corp D sunt racordate la instalația de apă caldă menajeră. Pentru efectivele custodiate din Pavilion detenție – Corp A îmbăierea se efectuează la baia comună. Toate camerele de detenție dispun de energie electrică.

La baia comună s-au adus următoarele îmbunătățiri:

- Decopertarea tencuiei vechi (tavan+pereți);
- Spălarea pereților și a tavanului cu soluție de clor;
- Refacerea totală a tencuiei cu mortar de ciment;
- Înlăturarea rețelei de conducte din țeavă deteriorată și a dușurilor;
- Refacere rețelei (conducte și conectori PPR);
- Înlocuirea distribuitorului de apă caldă și a instalației de alimentare cu apă rece, apă caldă, robinetei de trecere și a conductelor de alimentare;
- Zugrăveli și vopsitorii;
- Placarea pereților cu faianță la înălțimea de 1,80 m;
- Vopsitorii pe tavan și pereți cu vopsea clor-cauciuc.

În privința suplimentării instalațiilor de duș și a wc-urilor în camerele unde sunt cazați mulți deținuți menționăm că din punct de vedere tehnic nu este posibil.

Așa cum am precizat inițial, se iau măsuri, în permanență, de îmbunătățire a condițiilor de detenție. Aprecierăm că acțiunile demarate vor fi finalizate până la sfârșitul anului 2017.

Pentru informații suplimentare desemnăm ca persoană de contact pe dl.comisar șef de penitenciare Liviu Chilug, tel: 0332425865, fax: 0232216700, e-mail: liviu.chilug@anp.gov.ro

Cu deosebită considerație,

Comisar șef de penitenciare Marian-Pompiliu Dîmă

Director
Penitenciarul Iași

Str. Dr. Vicol nr. 10, Iași, România
Telefon: 0332-425865 / Fax: 0232-216700 / E-mail: iași@anp.gov.ro
Pagina web: www.penitenciaruliasi.ro